

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ĐỨC THUẬN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN
KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG THCS VŨ TIẾN,
HUYỆN VŨ THƯ, TỈNH THÁI BÌNH
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN ĐỨC THUẬN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CÁC MÔN
KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG THCS VŨ TIẾN,
HUYỆN VŨ THỤ, TỈNH THÁI BÌNH
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS NGUYỄN VĂN LÊ

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa có ai công bố trong một công trình nào khác.

Thái Nguyên, ngày 23 tháng 6 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Thuận

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các thầy giáo, cô giáo trong trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập cũng như hoàn thành luận văn.

Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới PGS.TS Nguyễn Văn Lê - Người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo cho tác giả trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả cũng xin chân thành cảm ơn tới Ban Giám hiệu, các đồng chí giáo viên, nhân viên và các em học sinh Trường THCS Vũ Tiến, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình đã cung cấp thông tin, tham gia đóng góp ý kiến, giúp tác giả hoàn thành luận văn.

Do điều kiện nghiên cứu vẫn còn có hạn chế, luận văn không tránh khỏi những thiếu sót nhất định, tác giả mong nhận được sự chỉ dẫn, góp ý của các thầy cô giáo, bạn bè và đồng nghiệp để luận văn được hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 23 tháng 6 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Đức Thuận

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Đóng góp mới của luận văn	5
9. Cấu trúc của luận văn	5
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA DẠY HỌC CÁC MÔN KHTN THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Vài nét về nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Các nghiên cứu ở trong nước	7
1.2. Những khái niệm cơ bản của đề tài	9
1.2.1. Quản lý	9
1.2.2. Dạy học	10
1.2.3. Năng lực học sinh	10

1.2.4. Dạy học theo định hướng phát triển năng lực	11
1.2.5. Quản lý dạy học theo định hướng phát triển năng lực	12
1.3. Khái quát chung về hoạt động dạy học ở trường THCS	12
1.3.1. Mục tiêu dạy học ở THCS	12
1.3.2. Nội dung dạy học ở THCS	13
1.3.3. Những phương pháp dạy học phát triển năng lực học sinh THCS ...	16
1.3.4. Những hình thức dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh THCS	23
1.4. Quản lý dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh THCS	24
1.4.1. Những văn bản quy định về hoạt động dạy học ở THCS	24
1.4.2. Hiệu trưởng trường THCS với quản lý hoạt động dạy học	25
1.4.3. Nội dung quản lý dạy học theo định hướng phát triển năng lực.....	27
1.4.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực	31
Tiêu kết chương 1	32
Chương 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC VÀ QUẢN LÝ DẠY HỌC CÁC MÔN KHTN CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS VŨ TIẾN, HUYỆN VŨ THƯ, TỈNH THÁI BÌNH THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC.....	33
2.1. Khái quát về trường THCS Vũ Tiến, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình..	33
2.1.1. Đặc điểm tình hình nhà trường	33
2.1.2. Thực trạng đội ngũ giáo viên của nhà trường	33
2.1.3. Đặc điểm tình hình học sinh của nhà trường	36
2.1.4. Thực trạng CSVC phục vụ dạy và học	37
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng dạy học các môn KHTN ở Trường THCS Vũ Tiến, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình theo định hướng phát triển năng lực.....	38

2.3. Thực trạng dạy học các môn KHTN theo định hướng phát triển năng lực học sinh ở Trường THCS Vũ Tiến.....	39
2.3.1. Thực trạng hoạt động dạy của giáo viên các môn KHTN	39
2.3.2. Thực trạng hoạt động học tập của học sinh với các môn KHTN	47
2.3.3. Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập các môn KHTN theo định hướng phát triển năng lực	50
2.4. Thực trạng quản lý dạy học các môn KHTN ở Trường THCS Vũ Tiến, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình theo định hướng phát triển năng lực	52
2.4.1. Thực trạng quản lý hoạt động tổ KHTN	52
2.4.2. Thực trạng quản lý hoạt động học tập, bồi dưỡng của giáo viên tổ KHTN	54
2.4.4. Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá các môn KHTN theo định hướng PTNL	59
2.4.5. Thực trạng khảo sát các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học các môn KHTN theo định hướng PTNL	61
2.5. Đánh giá chung về thực trạng.....	61
2.5.1. Điểm mạnh	61
2.5.2. Điểm yếu	62
2.5.3. Thuận lợi	62
2.5.4. Khó khăn	63
Tiểu kết chương 2	64
Chương 3 BIỆN PHÁP QUẢN LÝ DẠY HỌC CÁC MÔN KHTN Ở TRƯỜNG THCS VŨ TIẾN, HUYỆN VŨ THƯ, TỈNH THÁI BÌNH THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC	65
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	65
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	65
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	65

3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	66
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	66
3.2. Biện pháp quản lý dạy học các môn KHTN ở trường THCS Vũ Tiến, huyện Vũ Thư, tỉnh Thái Bình theo định hướng phát triển năng lực.....	67
3.2.1. Tổ chức các hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức cho giáo viên tổ KHTN về dạy học theo định hướng phát triển năng lực	67
3.2.2. Tổ chức các hoạt động bồi dưỡng nâng cao năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho giáo viên theo định hướng phát triển năng lực	72
3.2.3. Đổi mới các hoạt động của tổ chuyên môn theo định hướng phát triển năng lực.....	77
3.2.4. Thiết kế và tổ chức bài học theo định hướng phát triển năng lực học sinh cho giáo viên.....	83
3.2.5. Đổi mới kiểm tra đánh giá dạy - học cho giáo viên và học sinh theo định hướng phát triển năng lực	87
3.2.6. Đầu tư và sử dụng có hiệu quả trang thiết bị dạy học cho giáo viên và học sinh.....	91
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	93
3.4. Khảo sát tính cấp thiết và khả thi của các biện pháp	95
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm.....	95
3.4.2. Đối tượng khảo sát.....	95
3.4.3. Nội dung và kết quả khảo nghiệm	95
Tiểu kết chương 3	99
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	100
1. Kết luận.....	100
2. Khuyến nghị	101
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	103
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Viết đầy đủ
CBQL	Cán bộ quản lý
CNTT	Công nghệ thông tin
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
CSVN	Cơ sở vật chất
GD & ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
HĐDH	Hoạt động dạy học
HS	Học sinh
KHTN	Khoa học tự nhiên
KHXH	Khoa học xã hội
KT- ĐG	Kiểm tra - đánh giá
PPCT	Phân phối chương trình
PPDH	Phương pháp dạy học
PTNL	Phát triển năng lực
QL	Quản lý
QLGD	Quản lý giáo dục
THCS	Trung học cơ sở

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Thống kê đội ngũ cán bộ giáo viên của nhà trường	34
Bảng 2.2: Thống kê đội ngũ giáo viên tổ KHTN của nhà trường	34
Bảng 2.3: Đặc điểm tình hình học sinh nhà trường	36
Bảng 2.4: Thống kê cơ sở vật chất, thiết bị dạy học của nhà trường	37
Bảng 2.5: Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên tổ KHTN về nội dung cần thực hiện trong dạy học phát triển năng lực	40
Bảng 2.6: Thực trạng việc thực hiện nội dung dạy học	42
Bảng 2.7: Thực trạng việc sử dụng các phương pháp và hình thức dạy học	44
Bảng 2.8: Thực trạng việc sử dụng phương tiện, thiết bị, đồ dùng dạy học	46
Bảng 2.9. Thực trạng phương pháp học tập các môn KHTN của học sinh	48
Bảng 2.10: Thực trạng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	50
Bảng 2.11: Thực trạng quản lý hoạt động của tổ KHTN	52
Bảng 2.12: Thực trạng quản lý hoạt động học tập, bồi dưỡng của giáo viên tổ KHTN	54
Bảng 2.13: Thực trạng quản lý hoạt động dạy học các môn KHTN theo định hướng PTNL	56
Bảng 2.14. Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá các môn KHTN theo định hướng PTNL	59
Bảng 2.15. Thực trạng khảo sát các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học các môn KHTN theo định hướng PTNL	61
Bảng 3.1: Kết quả thăm dò ý kiến đánh giá về tính cấp thiết của các biện pháp	96
Bảng 3.2: Kết quả thăm dò ý kiến đánh giá về tính khả thi của các biện pháp	96
Bảng 3.3: Tương quan giữa mức độ cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp	97